

Ліки зцілюють тіло, а книга – душу

Біблія Терапевт

№ 5 (56)
2019
(травень)

Видається з 1 жовтня 2014 року

Бюлетень Наукової бібліотеки
Харківського національного медичного університету

Моколадно-карамельний король Харківщини

С. 8-9

Зміст

Аскорбінка для душі

Цікавинки від сучасних авторів

О. Ізотова, Д. Івашова.....С. 3

Бібліотечна скарбниця:

по сторінках рідкісних та цінних видань

Спадок Брокгаузів

Т. Костюкевич.....С. 4-5

Харків медичний

Вильгельм Федорович Грубе —

выдающийся хирург и общественный деятель. Часть 1

З. Петрова.....С. 6-7

Фундатори

Шоколадно-карамельний король Харківщини

Р. Вороніна.....С. 8-9

Читання зі смаком

Даже самый маленький человек

способен изменить ход будущего

А. Ляшенко.....С. 10-11

Фотопогляд

Травень — гра кольорів та ароматів

О. Борисова.....С. 12

Хроніка подій

Семінар з використання USMLE

Міжнародний соціальний проект Twinning

День відкритих дверей в ХНМУ

Тренінг для лікарів практичної ланки охорони здоров'я

Збори колективу Наукової бібліотеки та підвищення кваліфікації

Наші гості

МІСЦЕ СТУДЕНТСЬКИХ АКТИВНОСТЕЙ — УНІВЕРСИТЕТСЬКА БІБЛІОТЕКА

Молодь знає...

Підготовка англomовних студентів до Крок-2

Редакція.....С. 13-16

Дорогами пам'яті

М. Заговора.....С. 17

Об'єднання України та Європи у культурологічному полі

Р. Вороніна.....С. 17

Літописець епохи

В. Серпухова.....С. 18

Битва з власною тіннію

О. Озеркіна.....С. 19

Анонси подій,

Вітання з днем народження

.....С. 20

АСКОРБІНКА ДЛЯ ДУШІ

— З чим любите пити каву? З цукром, молоком, корицею?

Усі книжки, представлені в рубриці, ви завжди зможете прочитати, взявши їх в нашій бібліотеці на абонементі художньої літератури.

Ольга Ізотова

Дар'я Івашова

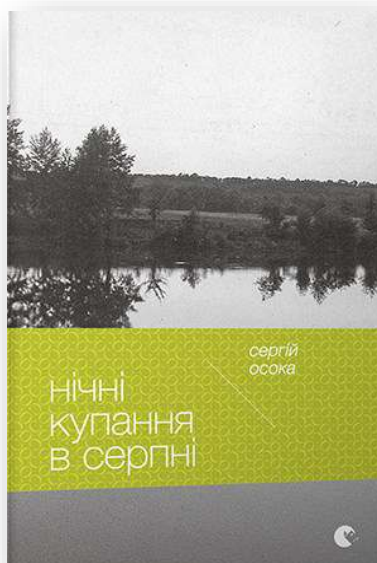
Цікавинки від сучасних авторів

Сучасна література з кожним роком стає все більш привабливою та змістовною. Нові майстри слова орієнтуються на нестандартні сюжети, цікавих персонажів та захоплюючі пригоди. Новітні українські твори стали більш оригінальними, не поступаються світовим бестселерам, тож ми наполегливо пропонуємо вам порівняти...

Сергій Осока

«Нічні купання в серпні»

Осока С. Нічні купання в серпні / С. Осока. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. — 223 с : іл.

Сергій Жадан

«Ворошиловград»

Жадан С. Ворошиловград : роман / С. Жадан ; худож. О. Ландін. — 2-ге вид. — Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. — 320 с.

Зої Загг

«Дівчина онлайн»

Загг З. Дівчина онлайн : роман / З. Загг ; пер. з англ. Н. Ясіновська. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2019. — 424 с.

Перша прозова збірка автора здебільшого вибудована на буттєвих сюжетах і образах тих людей, що за дитинства чи молодості пережили голодовку, а на старість переживають інші напасти: недуги, безсилля, черствість, безвихідь, непорозуміння, відчуження. Письменник майстерно пов'язує їх у стосунки з дітьми, онуками й правнуками — ще такими недосвідченими, а вже часом зарозумілими, і ці зв'язки, скріплені непоказною любов'ю, проймають читача до глибини душі, повертаючи до власного досвіду.

За версією конкурсу «Книга року Бі-бі-сі» роман «Ворошиловград» став кращою книгою десятиліття в Україні! Пил доріг, іржаві бензоколонки, втомлені автобуси, старі «хрущовки»... Місто, що залишилось десь поза часом. Дивні люди, які займаються дивними справами...

Герман повертається до містечка свого дитинства у степах Донбасу, щоб знайти зниклого брата і врятувати його бізнес. Проте реальність виявляється хиткою, майбутнє — невизначеним, а минуле викликає надто гостру ностальгію...

Дебютний роман британської фешн-блогерки та письменниці вийшов у листопаді 2014 року і побив рекорд за перший тиждень продажів.

Пенні — шістнадцять, тож, як і в багатьох підлітків, її життя не таке просте, як видається. Дівчина не може порозумітися з однолітками. Про свої розчарування, конфузи, стосунки з хлопцями та п'яні атаки вона чесно й відверто розповідає у своєму блозі під ніком Дівчина Онлайн. Та невдовзі Пенні опиняється в епіцентрі мережевого скандалу...

Бібліотечна скарбниця:

по сторінках рідкісних та цінних видань

Тетяна Костюкевич

Спадок Брокгаузів

Вітаю шанувальників нашої «Скарбнички». На своїй сторінці ми продовжуємо тему присвячену історії видавництва енциклопедій. В цьому випуску «Бібліотерапевта» наша розповідь торкнеться знаменитої династії Брокгаузів, засновників могутньої видавничої книготорговельної фірми, видання якої змушують хвилюватись всіх власників букіністичних магазинчиків та книжкових колекціонерів. І пов'язаний з цим прізвиськом енциклопедичний словник Брокгауза та Ефрона, теж по цей час, бажаний в кожній колекції. Звернемось до історії.

В далекому 1772 році, в Дортмунді, народився майбутній засновник видавничої фірми «Брокгауз», видавець «Енциклопедії Брокгауз» — Фрідріх Арнольд Брокгауз. Після закінчення гімназії у 1793 році майбутній видавець переїздить до Лейпцигу, де протягом двох років вивчає різні науки та мови. Свою трудову діяльність Брокгауз розпочав як оптовий торговець англійськими мануфактурами, але після закриття європейського материка для англійських товарів наприкінці 1804 року вимушений був припинити цей вид діяльності. У 1805 році, в Амстердамі, Брокгауз засновує підприємство з торгівлі та видавництва німецьких книжок. Як іноземець, Брокгауз не мав права бути членом книготорговельної корпорації, тому статус хазяїна фірми «Rohloff u. Comp.» взяв на себе типограф І.Г. Ролоф.

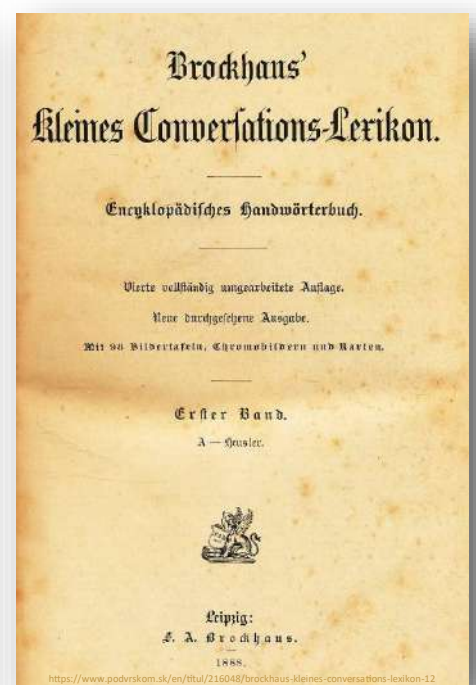
З 1805 року фірма стала йменуватись «Kunst-und Industrie-Comptoir». Робиться спроба випуску кількох періодичних видань, але через несприятливі обставини того часу, особливо після об'єднання Голландії з Францією, видання були заборонені. Книготорговельне підприємство не мало успіху, тому Брокгауз залишає Амстердам і переводить своє підприємство до Німеччини.

У 1811 році він відновлює в Альтенбурзі свою видавничу діяльність. Ще у 1808 році Фрідріх Арнольд придбав видавниче право на початий у 1796 році енциклопедичний словник «Conversations Lexikon» і закінчив перше його видання у 1809-1811 рр. з двома додатковими томами. Усвідомлюючи важливість цієї справи, у 1812 році розпочав друге видання з відповідними ви-

Фрідріх Арнольд Брокгауз
(1772-1823)

правленнями, прийняв на себе і його редакцію. Таким чином, Фрідріх Арнольд Брокгауз має повне право вважатись засновником «Conversations Lexikon».

У січні 1814 року книговидавець присвоює належній йому фірмі своє ім'я «Ф.А. Брокгауз». Протягом короткого часу виходять 6 видань енциклопедичного словника. Окрім нього — альманахи за всіма напрямками літератури, твори Шопенгауера та інших авторів, політична газета.

Після смерті Фрідріха Брокгауза у 1823 році видавничу справу продовжили його сини — Фрідріх та Генріх — під опікунством досвідченого працівника Карла-Фердінанда Бохмана, а вже з 1829 року вони вели справу самостійно.

Старший син — Фрідріх Брокгауз завідував типографічним відділом, де приніс багато користі. Другий син — Генріх Брокгауз вивчав книготорговельну справу на фірмі батька, доповнюючи свою освіту частими далекими мандрівками. Під сумісним керівництвом фірми (1823-1849) сини Фрідріха Арнольда Брокгауза успішно продовжували та розвивали батьківську справу. До «Conversations Lexikon», який до 1848 року кілька разів перероблявся, приєдналися ще три видання: «Conversations Lexikon der neuesten Zeit und Literatur» (4 т., 1832-34), «Conversations Lexikons der Gegenwart» (4 т., 1838-41) та «Die Gegenwart» (12 т., 1848-56).

У 1850 році все підприємство перейшло у власність Генріха Брокгауза. Під його більш ніж 50-річним керівництвом фірма все потужніше розвивала своє підприємство. За ці роки фірма «Ф.А. Брокгауз» видає Бібліотеку німецької національної літератури від середніх віків до новітнього часу, Бібліотеку іноземних авторів мовами оригіналів, книжки про мандри з географічними мапами. Всього в каталозі фірми до 1882 року налічувалося 3 500 творів.

Після смерті Генріха Брокгауза в 1874 році сімейну справу успадкували двоє його синів, які ще задовго до того працювали у фірмі,

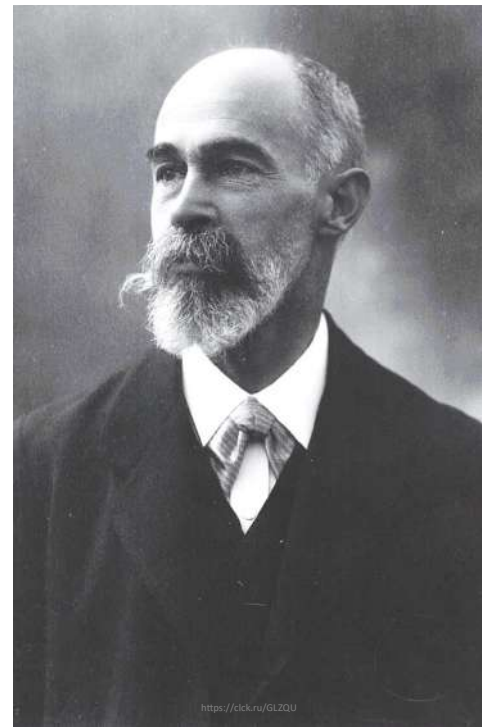
а потім продовжували вести її в тому ж обсязі.

Історія видавничо-торговельної компанії «Ф.А. Брокгауз» продовжувалася. За часи існування Німецької Демократичної Республіки видавництво «Ф.А. Брокгауз», в Лейпцизі, випускало довідкові видання, географічну та етнографічну літературу.

У Федеративній Республіці Німеччині фірма «Ф.А. Брокгауз» оселилася у Вісбадені. У 1952-1957 рр. вона видала новий 12-томний «Der Grosse Brockhaus», у 1962-1963 рр. — два додаткових томи до нього. У 1958-1960 рр. — 5-томний «Новий Брокгауз», потім 2-томний «Малий Брокгауз» і «Народний Брокгауз».

В наш час найкрупніше німецьке видавництво і книготорговельна фірма «Ф.А. Брокгауз», випускає книжки майже всіма європейськими мовами, має відділення у Берліні, Відні, Парижі та Лондоні. Особливе місце серед видань фірми займають словники та енциклопедії.

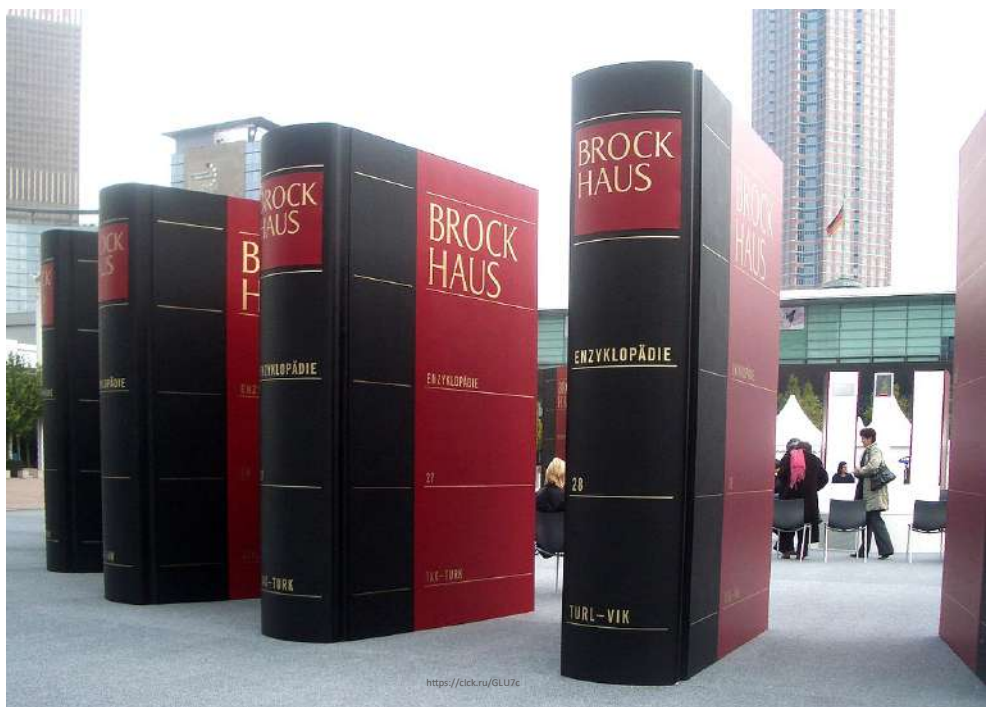
З 1890 року «Ф.А. Брокгауз» приймає участь у видавництві словника «Брокгауз і Ефрон», а розповідь про цю історію шукайте на сторінках наступного випуску «Бібліотерапевта».

Генріх Брокгауз
(1858-1941)

Використані джерела:

1. Энциклопедия // Энциклопедический словарь. Т. 80. — Эфрон. — С.-Петербург : Типография Акц. Общ. Брокгауз-Эфронъ, 1904. — С. 877-882.
2. Энциклопедия // Энциклопедический словарь. Т. 8. — Эфрон. — С.-Петербург : Типография Акц. Общ. Брокгауз-Эфронъ, 1891. — С. 702-704.
3. Про енциклопедію Брокгауза и Безпаметную собаку // Наука и жизнь. — 2014. — № 11. — С. 85-87.

Загальний вигляд 21-го видання на Франкфуртській книжковій ярмарці (2005 р.)

Вильгельм Федорович Грубе – выдающийся хирург и общественный деятель. Часть 1

Харьковская высшая медицинская школа прославилась не только тем, что ее представители продвигали вперед медицинскую науку, выступали зачинателями новых направлений в различных ее отраслях, но и тем, что выдвигали идею необходимости поставить науку на путь служения своему народу. Среди тех, кто помог перенесению этой идеи из области прекраснотушних мечтаний в область практического осуществления, видное место принадлежит профессору Харьковского университета Вильгельму Федоровичу Грубе.

Родился В.Ф. Грубе в с. Нейгуш Курляндской губернии (современная Латвия) в 1827 г. После окончания Рижской гимназии поступил в Дерптский университет (ныне Тартуский), медицинский факультет который закончил в 1850 г. Защитил две диссертации и был удостоен степени доктора медицины и доктора медицины и хирургии. Как казеннокоштный студент был назначен на фрегат «Камчатка», на котором совершил двухлетнее плавание. Затем работал в морских госпиталях, где знания и хирургическое мастерство обеспечили ему быстрое продвижение по служебной лестнице. Закончил службу главным хирургом Кронштадта, главного военного порта на Балтике.

Почувствовав тягу к преподавательской работе, в 1859 г. В.Ф. Грубе подал научную работу на конкурс на должность профессора хирургии в Харьковский университет и был единогласно избран. С этого времени в течение 39 лет его деятельность была связана с нашим университетом. Энергичный, молодой, но уже сложившийся хирург, сделавший около 10 000 операций, В.Ф. Грубе принялся внедрять новейшие достижения науки в хирургическую практику. Именно в его клинике впервые в Харькове были введены антисептика, а затем асептика, позволившие избежать нагноительных процессов, благодаря чему по показателям эффективности лечения клиника Грубе не уступала лучшим европейским клиникам. Впервые в городе профессор начал проводить сложные операции на внутренних органах. В его клинике (и тоже впервые) был установлен рентгеновский аппарат для диагностики хирургических заболеваний. Все эти новшества благотворно сказались на улучшении медицинской помощи населению.

Заслуженный профессор Грубе щедро делился со студентами своим опытом, направлял их внимание не только на технику проведения операций, но и на гуманную составляющую профессии хирурга, внушал им мысль, что

Вильгельм Федорович Грубе
(1845-1916)

хирургический инструмент — это «обоюдоострое орудие, способное столько же помочь в умелых, сколько и навредить в неопытных руках». Он учил видеть на операционном столе прежде всего страдающего человека, а уже потом «интересный случай».

Большой заслугой В.Ф. Грубе перед нашим городом является создание Харьковского медицинского общества (ХМО). В сентябре 1860 г. он пригласил к себе врачей, живших в то время в Харькове, и предложил учредить Медицинское общество. Предложение было единодушно принято всеми собравшимися, которым выпала честь стать учредителями ХМО.

Для выработки проекта устава были избраны В.Ф. Грубе, В.А. Франковский и Г.С. Рындовский как наиболее активные сторонники создания общества. Вскоре проект устава был подготовлен, подписан всеми учредителями и в ноябре отправлен в столицу на утверждение. В марте 1861 г. устав был утвержден, а 27 мая 1861 г. состоялось первое заседание Харьковского медицинского общества.

Первоначальные цели и задачи Медицинского общества, наметченные в уставе, были очень скромными: «способствовать коллегиальным отношениям врачей касательно изучения, усовершенствования и полезного применения всех отраслей медицины». Но вскоре ХМО вышло за рамки чисто профессиональных интересов, проявило стремление направить усилия на удовлетворение народных нужд. Вскоре после своего создания ХМО учредило бесплатную амбулаторию (1863 г.), затем больницу (1885 г.). Были также созданы Пастеровский (1887 г.), Химико-микроскопический (1887 г.), Бактериологический (1889 г.) институты. В учреждениях Медицинского общества проводились пастеровские прививки, спасавшие укушенных бешеными животными людей от гибели; готовились вакцины и сыворотки, в том числе от диф-

Дворец медицины Харьковского медицинского общества, построенный в 1913 году

терии, забиравшей тогда много детских жизней. Вспомним доктора Дымова из чеховского рассказа, который заразился, отсасывая пленки у больного ребенка, которые перекрывали ему дыхание (до применения сыворотки это был единственный способ спасти ребенка от удушья). Всем этим Медицинское общество снабжало больницы многих южных губерний.

Во главе полезных для населения начинаний стоял В.Ф. Грубе как многолетний председатель ХМО (1864-1867 и 1869-1889 гг.) Современники высоко оценили влияние Вильгельма Федоровича на деятельность ХМО: «Все главные учреждения Общества, его направления и традиции возникли при нем и при его участии». Следует подчеркнуть, что Харь-

ковское медицинское общество оказало существенное влияние на развитие общественно-медицинской мысли далеко за пределами Харькова.

Как хирург профессор Грубе приобрел прочный авторитет в научном мире: по случаю юбилея (35 лет деятельности) он в 1888 г. получил приветствия от ведущих хирургов России и Европы, чьи имена вошли в учебники. Его авторитет был настолько высок, что наравне с Н.В. Склифосовским В.Ф. Грубе был приглашен на консилиум к тяжело больному Н.И. Пирогову.

Еще большей славой пользовался В.Ф. Грубе в глазах своих пациентов. Вот какой курьезный случай приводит его ученик, хирург М.Б. Фабрикант. Профессор Грубе успешно прооперировал настоятеля монастыря в Святых Горах. И тот многократно приглашал своего исцелителя в гости. Наконец, Грубе согласился. Обращенный приездом профессора, настоятель устроил ему торжественную встречу с колокольным звоном, как обыкновенно встречали по церемониалу архиереев. За такую встречу мирянина настоятель получил внушение от харьковского архиепископа. Вина еще усугублялась тем, что Грубе был не православным, а лютеранином.

Продолжение в «Бібліотерапевт» 2019 № 6(57)

Регіна Вороніна

Моколадно-карамельний король Харківщини

Багато працювати та будувати на роки — це кредо обирають далеко не всі... Але саме таким був Григорій Миколайович Борман, більш відомий як Жорж Борман — власник солодкої імперії! Він зміг не тільки твердо зайняти певний сегмент ринку і побудувати велике підприємство, а й завоювати довіру та любов покупців, серед яких навіть був царський двір. Він отримав титул «Поставщик Двора Его Императорского Величества» і мав право наносити на власну продукцію державний герб, що давалось далеко не кожному ...

Поговоримо трохи про ранні роки Григорія. За деякими даними, був нащадком вихідців з Франції, а за іншими — з Німеччини. Його ім'я при хрещенні — Бернгард. Батько був петербурзьким фармацевтом, і Григорій Миколайович мав намір продовжити сімейну традицію. Тому вступив до Медико-хірургічної академії Санкт-Петербурга, але був відрахований за неспроможність сплачувати навчання. Він зробив ще одну спробу отримати вищу освіту, вступивши на природниче відділення фізико-математичного факультету Імператорського Санкт-Петербурзького університету, але на четвертому курсі остаточно вирішив покинути навчання і розпочати власну справу.

Під час навчання Григорій мав змогу трохи підзаробити у маленькій крамничці цукерок на

Невському проспекті. З часом господарі, бездітне старе подружжя, вирішили віддати крамницю Борману майже задарма — за символічну суму у 300 карбованців. Достеменно невідомо усю історію, але такої притримуються майже всі історики. Так почалась імперія «ЖБ»...

У 1870 р. фірма «Жорж Борман» отримала першу із своїх численних нагород — бронзову медаль Всеросійської виставки в Санкт-Петербурзі. Це дозволило Григорію Миколайовичу взяти кредит на будівництво великого фабричного корпусу. Далі — велика кількість нагород, отриманих на різноманітних російських та всесвітніх виставках. За такий успіх фірма «Жорж Борман» була удостоєна у 1876 році правом наносити на етикетки своєї продукції державний герб Російської імперії, що не тільки надавала престижу виробнику, а захист від підробок. Річ у тому, що у той час, якщо нечистий на руку купець за підробку міг отримати штраф, то за незаконний друк державного герба — позбавлення майна чи навіть заслання на каторгу!

Новий етап у розвитку цього конгломерату знаменували 1890-ті роки. У 1895 р. фірму було реорганізовано у товариство «Жорж Борман» з великим капіталом. Нова структура підприємства та розумний розподіл паїв сприяли появі додаткових коштів, а загальний капітал товариства за декілька років зріс до 1 млн крб. Новим

Григорій Миколайович Борман (1837-1918)

директором-розпорядником товариства став вже син — Георгій Григорович. Він мав досить ґрунтовну підготовку — комерційна академія Лейпцига, вивчення бісквітного виробництва у Ганновері. Нащадок Бормана одразу включився до батьківської справи. Поступове збільшення капіталу потребувало розширення справи, тож було вирішено розпочати пошук місця для охоплення південно-східного ринку. Таким місцем було обрано Харків — великий промисловий і торговий центр, через який проходило кілька залізничних ліній.

Керував будівництвом харківської фабрики особисто Георгій Борман. Дозвіл на будівництво, виданий за умови прийняття заходів щодо усунення шуму від машин фабрики, був отриманий у серпні 1895 р., а вже у жовтні 1896 р. фабрика повністю була введена в експлуатацію.

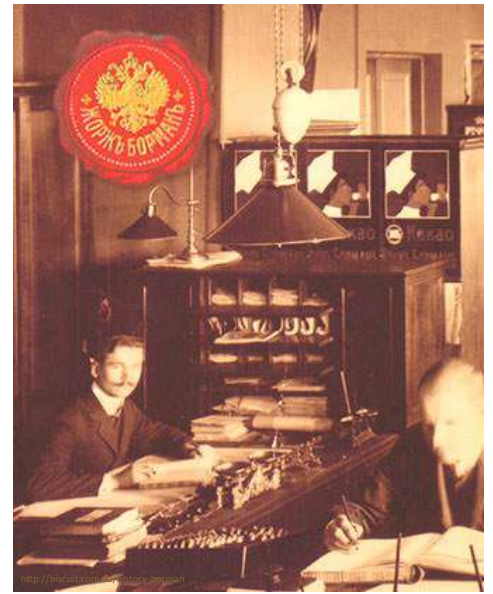
Крім пуску ліній на харківський фабриці, 1896 рік приніс товариству «Жорж Борман» чергову високу нагороду на Всеросійській виставці у Нижньому Новгороді.

Гордість фабрики — шоколад — випускався у плитках, коробках, пакетах. Він був молочний і десертний, для варки, у таблетках, «фантастичний» — у вигляді шашок, сигар із кремом, маленьких пляшок. У прейскуранті продукції «Жорж Борман» за 1913 р. пропонувалися різні сорти бісквітів — «Отелло», «Американська овсянка», «Спорт», «Сафо» та ін. — і наголошувалося, що «бісквіт виготовляється із матеріалів найвищої якості, тому й вирізняється своїм пречудовим смаком».

Багатьом дорослим і дітям відомий смаколик у вигляді шоколадного яйця з іграшкою. Всі гадають, що знаменитий «Кіндер-Сюрприз» — це продукт американських кондитерів, але далеко не так! Перше такий десерт було виготовлено на фабриці «Жорж Борман». Щоправда, усередині розміщували не іграшку, а релігійні символи — хрестик, іконку, маленький собор тощо. Також для дітлахів виготовляли подарункові коробки з цукерками, сюрпризами, ляльками, іграшками, забавками. Театрали могли насолодитися особливим «Театральним шоколадом», який продавали майже в усіх театрах і концертних залах. Він мав дуже зручні розміри, легко розміщуючись у дамській сумочці чи муфточці. Піклувались кондитери і про хворих, випускаючи льодяники від кашлю з додаванням редьки, меду та анісу. Тобто, комерційна діяльність Борманів розповсюджувалась не тільки на виготовлення якісних солодошів з цікавим неординарним підходом, а й з розважальним і практичним, що робить товариство «ЖБ» фундаторами кондитерської справи XIX століття!

У гонитві за потенційними покупцями харківські підприємці використовували яскраві фантики і рекламу. Першочергово увага приділялась виготовленню привабливої обгортки — наприкінці XIX століття пакування шоколаду і цукерок та зображення на них відрізнялись дуже високою якістю друку. Виготовляли їх у кращих російських та французьких літографських майстернях, які мали можливість точно передати виразність і вишуканість малюнку, насиченість кольору, оздоблення тисненням. На упаковці завжди був присутній гарний рекламний малюнок (нерідко гумористичний), що викликав у покупця позитивні емоції. Цю картину доповнювали ще рекламні постери у місцевій пресі, що ставало найвищим щаблем рекламної компанії підприємств, але найуспішніші йшли далі... Неперевершеними майстрами реклами були Бормани, що й не дивно! Їх коронний рекламний хід — це випуск етикеток за різноманітними серіями. Наприклад, серія «Паперові вироби» навчала за допомогою схеми згортати з аркушу паперу півників, зайців, білочок, моделі літаків тощо. Тобто, зараз для нас — це звична річ, а раніше сприймалось як інновація та чарівний метод. А ось на етикетках монпансьє серії «Російські письменники» солодкоїжки мали змогу побачити портрети М. Гоголя, Ф. Достоєвського, Л. Толстого, доповненні цитатами з їхніх відомих творів. Ще були такі серії, як «Географічний атлас», «Колекція жуків», «Народи Сибіру», «Спорт» та багато інших, що сприяли розвитку народної освіти! Тепер зрозуміло, звідки з'явилось хобі збирати фантики від цукерок — пройти повз таку красу неможливо, а викинути до сміття — тим паче!

Слід відмітити, що харківські виробники солодкої продукції виготовляли унікальний продукт — смаколики, а ще й не забували

про виховання, навчання і заклик до дії. Дивлячись на деякий ілюстративний матеріал тієї доби, розумієш, як же Бормани любили свою справу, край, де жили і працювали, а також громадян, для яких виготовляли якісний продукт. Така безмежна любов до культури та історії Слобожанщини у поєднанні з неабиякими талантами у комерції обумовили довге життя їхньої солодкої справи, та звели на щабель основоположників кондитерської справи та маркетингу у Харкові.

Використані джерела:

1. Історія солодкого життя : нариси з історії виробництва солодошів у Харкові: [ювіл. вид.] / за ред. А. О. Коваленко. — Харків : Ірис, 2010. — 240 с. : іл.
2. Лантвеева Н. Товарищество Жоржъ Борманъ [Електронний ресурс] / Н. Лантвеева. — Режим доступу : <http://muzey-reklami.com.ua/tovarishchestvo-zhorzh-borman>.
3. Лемищенко О. А ви, Борман, останьтесь... [Електронний ресурс] / О. Лемищенко. — Режим доступу : <http://timeua.info/060110/13180.html>.
4. Маршала А. Шоколадная империя Харькова: история «конфетного короля» Жоржа Бормана [Електронний ресурс] / А. Маршала. — Режим доступу : <http://izvestia.kharkov.ua/online/18/1264181.html>.
5. Солодка мозаїка [Електронний ресурс] : віртуальна виставка. — Режим доступу : http://korolenko.kharkov.com/virtual_vistavki/Mosaika/Borman.html.

Читання зі смаком

Анна Ляшенко

Даже самый маленький человек способен изменить ход будущего

Трилогия «Властелин колец» — одна из самых любимых книг, перечитанная не один раз. Ее автор, английский писатель Джон Рональд Руэл Толкиен и сейчас является культовой личностью в литературе, основоположником жанра фэнтези. Его удивительные произведения, написанные в середине XX века, захватывают и поражают как детей, так и взрослых. В трилогии «Властелин колец» тонко переплетаются история, мифология и фантастика. Невероятный мир Средиземья завораживает с первых страниц, и оторваться от чтения почти невозможно. На страницах романа появляется множество различных персонажей фантастического мира — эльфы, гномы, волшебники, хоббиты и мы — люди. Неожиданно для себя Фродо и Сем отправляются в путешествие и становятся частью великой истории Средиземья. Именно на двух маленьких хоббитов возлагается невероятная миссия по уничтожению воплощения древнего зла — кольца всевластья и спасению целого мира. Вместе с друзьями хоббиты преодолевают долгий путь, меняются и растут, а вера в добро, любовь, и силу дружбы, помогает героям справиться со всеми трудностями.

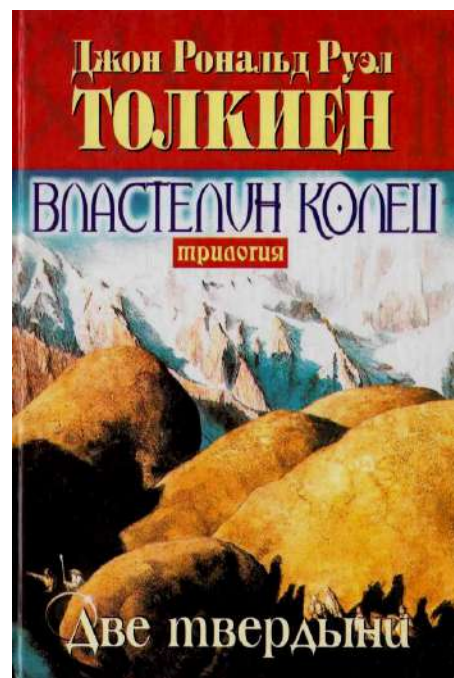

Джон Рональд Руэл Толкиен
(1892-1973)

**Толкиен Д. Властелин колец : трилогия / Толкиен Д. ; пер. с англ. А. В. Немировой ;
худож. П. С. Рыженко. – Харьков : Фолио, 2002.
Кн. 1. : Хранители кольца. – 2002. – 479 с.
Кн. 2. : Две твердыни. – 2002. – 366 с.**

Отрывки из произведения:

... — Хоть бы при мне-то этого не было, — сказал Фродо. — А при мне уже много раз было, — отозвался Гэндальф, — все-то всегда говорили: хоть бы не при мне. Выбирать судьбу нам не дано; однако на этот раз нам дано время, и главное — не упустить его. А время у нас, Фродо, едва ли не на исходе. Враг с каждым днем все сильнее. Ему ещё нужен срок, но срок недолгий. Надо опередить его замыслы и воспользоваться невероятным случаем — быть может, себе на погибель...

... — Но это же ужасно, то, что ты говоришь! — закричал Фродо. — Куда хуже, чем я думал! Гэндальф! Ну скажи же, что делать? Окаянная жалость, что Бильбо не убил эту подлую тварь, ведь он мог это сделать, мог! — Жалость? Да, жалость, как раз и остановила Бильбо. И ещё — милосердие: нельзя убивать без нужды. Награда не заставила себя ждать. Кольцо не справилось с ним лишь потому, что, забрав его, Бильбо начал с жалости. — Конечно, ты прав, — сказал Фродо. — Я перепугался, у меня голова кругом пошла, но... ты знаешь, у меня всё равно нет к Горлуму никакой жалости. — Ты не видел его, — нахмурился Гэндальф. — Не видел и не хочу! — воскликнул Фродо. — Да какая разница? Ведь ты же не хочешь сказать, что после всего ты и эльфы оставили его в живых! Ведь он же не лучше любого орка, он — вражий прихвостень! Он заслуживает смерти! — Верно. Заслуживает. И не только он. Многие из живущих заслуживают смерти, а многие из умерших — жизни. Ты можешь вернуть её им? То-то же. Тогда не спеши осуждать и на смерть. Никому, даже мудрейшим из Мудрых, не дано видеть все хитро-

Герои фильма «Властелин колец»

сплетения судьбы. Вряд ли Горлум исправится прежде, чем умрёт, и всё же такая возможность есть. Его судьба не случайно переплелась с историей Кольца и, сдаётся мне, роль свою он сыграл не до конца...

... — Это верно, — сказал Сэм. — Знали бы, куда идем, нипочем бы здесь не оказались. Но это, наверно, всегда так бывает. К примеру, те же подвиги в старых песнях и сказках: я раньше-то говорил — приключения. Я думал, разные там герои ходят ищут их на свою шею: ну как же, а то жить скучно, развлечься-то охота, извините, конечно, за выражение. Но не про то, оказывается, сказки-то, ежели взять из них самые сто-

ящие. С виду оно так, будто сказочные люди взяли, да и попали в сказку, вот как вы сказали: сюда и шли. А они небось вроде нас: могли бы и не пойти или пойти на попятный двор. Которые не пошли — про тех мы не знаем, что с ними дальше было, потому что сказки-то не про них. Сказки про тех, кто пошли — и пришли вовсе не туда, куда им хотелось, а если все хорошо и кончилось, то это как посмотреть. Вот господин Бильбо — вернулся домой, стал жить да поживать, и все ему стало не так. Опять же хорошо, конечно, попасть в сказку с хорошим концом, да сказки-то эти, может, не самые хорошие! А мы, интересно, в какую сказку попали?..

Кладязь книжковой мудрости

«...есть два рода сострадания. Одно — малодушное и сентиментальное, оно, в сущности, не что иное, как нетерпение сердца, спешащего поскорее избавиться от тягостного ощущения при виде чужого несчастья; это не сострадание, а лишь инстинктивное желание оградить свой покой от страданий ближнего. Но есть и другое сострадание — истинное, которое требует действий, а не сентиментов, оно знает, чего хочет, и полно решимости, страдая и сострадая, сделать все, что в человеческих силах и даже свыше их...»

Цвейг С. Нетерпение сердца / С. Цвейг // Собрание сочинений : В 10 т. Т. 3 : Нетерпение сердца : роман. Три певца своей жизни : Казанова, Стендаль, Толстой. — Москва : ТЕРРА, 1992. — С. 5-370. — [С. 7].

Оксана Борисова

Травень – гра кольорів та ароматів

(Фото О. Борисової)

Всі перетворення, які відбуваються у травні, сповіщають нас про те, що зовсім скоро настане спекотне літо. Блакитне, а деколи, і темне небо, невагомі хмарки та ласкаве сонечко, перший гуркіт грому, теплий дощик та вранішня життєдайна роса ...

Травень характерний тим, що вся природа одягається в яскраві зелені шати. В цей час сади виглядають настільки казково, що неможливо відвести очей! Повітря наповнюється ніжними ароматами квітів та трав...

Хроніка подій

СЕМІНАР З ВИКОРИСТАННЯ USMLE

7 травня в нашій бібліотеці пройшов методичний семінар щодо користування базою даних USMLE, який зібрав співробітників бібліотеки, ННІО ХНМУ та представників кафедр, дисципліни яких входять до іспиту КРОК-1. Фахівець компанії, що надає доступ до цієї бази даних, Анна Стемпен розповіла про особливості використання та корисні інструменти програми.

МІЖНАРОДНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ПРОЕКТ TWINNING

14 травня в Харківському національному медичному університеті перебувала французька делегація представників міжнародного соціального проекту Twinning, що проводиться під егідою Європейського союзу.

На базі Наукової бібліотеки представником проекту проведений майстер-клас за темою «Повідомлення батьків про відхилення та проблеми у розвитку ди-

тини» для студентів, лікарів-інтернів педіатричного та сімейного профілів, практичних лікарів.

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ В ХНМУ

18 травня в нашому університеті пройшов День відкритих дверей — Medical Science show для майбутніх вступників і тих, хто хотів познайомитись з ХНМУ. В межах заходу всі бажаючі змогли ознайомитись з інформацією щодо навчання в університеті. Однією з локацій цього заходу стала Наукова бібліотека. Для учасників заходу заступник директора бібліотеки Оксана Красюкова провела екскурсії бібліотекою, ознайомила з ресурсами й умовами для

самостійної роботи, а в одній з читальних зал пройшов майстер-клас «Як подолати стрес під час складання ЗНО».

ТРЕНІНГ ДЛЯ ЛІКАРІВ ПРАКТИЧНОЇ ЛАНКИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

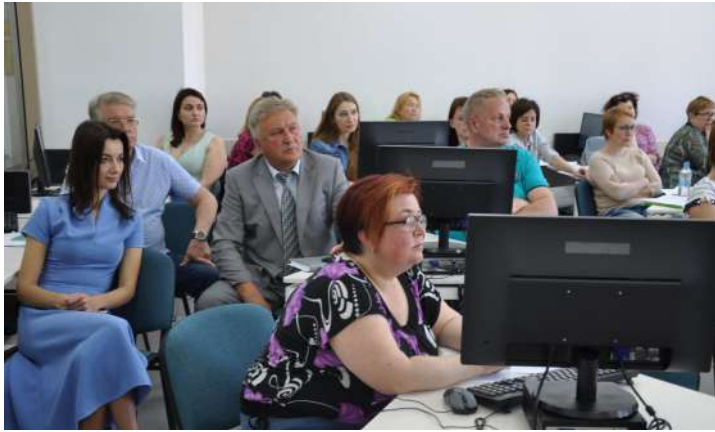
Наш простір надано для підвищення кваліфікації лікарів практичної ланки охорони здоров'я!

В межах проекту пілотного впровадження системи діагностично-споріднених груп (ДСГ) в Україні (Karol Consulting) **27-29 травня** в Науковій бібліотеці

ХНМУ пройшов тренінг з питань кодування епізодів госпіталізацій за моделлю Австралійських Діагностично-споріднених груп (тренери Сергій Грищук та Віталій Шевченко).

Учасників вітали Наталія Куфтеріна — заступник начальника

Управління охорони здоров'я — начальник відділу з медичної діяльності Департаменту охорони здоров'я Харківської ОДА, та проф. Юрій Резуненко, проректор з науково-педагогічної роботи ХНМУ.

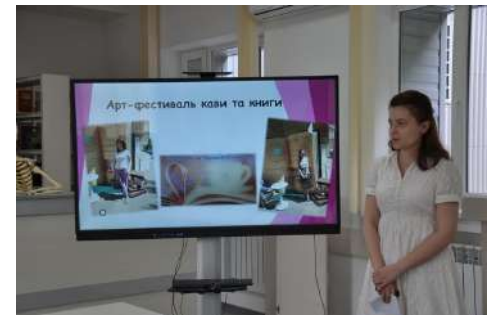

ЗБОРИ КОЛЕКТИВУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

31 травня вчоргове відбулись збори колективу нашої бібліотеки. З метою підвищення кваліфікації обговорювали участь колег у різноманітних заходах, які відбулись протягом травня цього року.

З інформацією виступили про таке: Тетяна Белякова — про документно-пам'яткові комплекси у наукових бібліотеках, особливості роботи з ними (семінар

у ХДНБ ім. В.Г. Короленка, 15.05), Наталя Гаєва — про щорічну МНПК медичних бібліотек (на базі НБ ЛНМУ ім. Данила Галицького, 16-17.05), Марина Заговора — про книгу М. Чегринця «Нам виден свет сияющего завтра (спогади про поетесу Ольгу Бондаренко)» (презентація в ХДНБ ім. В.Г. Короленка, 21.05), Олександра Постоляна — про каву,

книжки та інші смаколики (ювілей НУА, 29.05) й Оксана Борисова — про природу й стежки барона Мюнхаузена (науково-фантазійний день «Напередодні 32 травня», ЦНБ ім. В.Н. Каразіна, 29.05). І, звісно ж, обговорювали поточні питання — масову здачу підручників, підготовку бібліотеки до іспиту IFOM, роботу з читальними залами у гуртожитках тощо. Всі доповіді були змістовними, цікавими й корисними!

НАШІ ГОСТІ

14 травня на кафедрі латинської мови та медичної термінології відбулася Всеукраїнська науково-практична студентська конференція «Ars studendi terminologiae medicinalis: лінгвокультурологічний та лінгводидактичний аспекти вивчення латинської мови та медичної термінології». У роботі конференції взяли участь студенти з Харкова, Дніпра, Рубіжного, Кременчука, Донецька, Полтави, Львова та Одеси. Гості конференції відвідали анатомічний музей кафедри анатомії людини, а також — Наукову бібліотеку. Заступник директора нашої бібліотеки Оксана Красюкова ознайомила гостей з можливостями і ресурсами бібліотеки, особливостями обслуговування користувачів. Завершили екскурсію переглядом картин і фоторобіт співробітників університету в Галереї мистецтв співробітників ХНМУ, розташованій в Науковій бібліотеці.

15 травня ми гостинно зустрічали колежанок з ХДНБ ім. В.Г. Короленка, з якою давно підтримуємо не тільки суто професійні зв'язки, а й дружні стосунки. Тому спілкування під час ознайомчої екскурсії по оновленому бібліотечному простору, яку провела заступник директора Наукової бібліоте-

ки з ІТ Тетяна Павленко, було щирим і відкритим. Короленківців цікавило практично все — про це свідчили їх запитання та особисті враження. Наприкінці зустрічі гості зазначили, що в такому комфортному приміщенні добре почувуються і користувачі, і бібліотекарі, та залишили доброзичливий запис в Книзі відгуків.

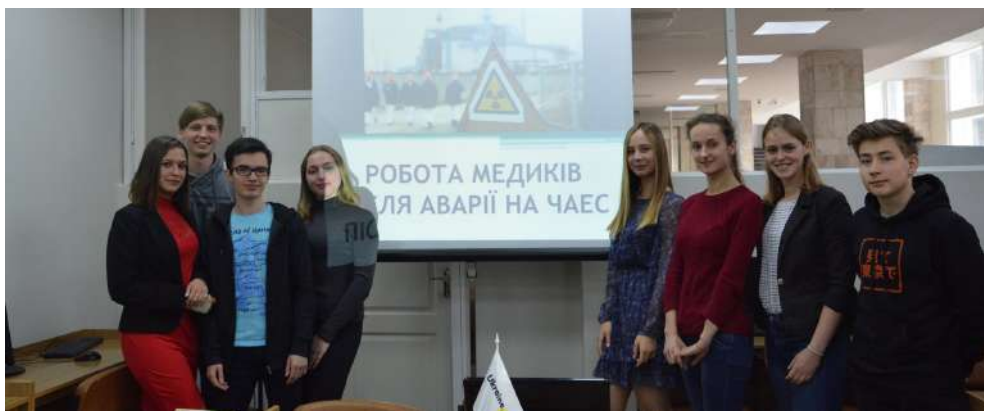
30 травня ми зустрічали колег-бібліотекарів зі Східно-українського національного університету ім. В. Даля в межах проекту «Підтримка бібліотек переміщених університетів Сходу та Криму». Спочатку дирекція провела екскурсію по бібліотеці, а далі — ділились досвідом та говорили про актуальне: комплектування фондів і книгозабезпечення освітнього процесу, питання наукової обробки надходжень, технічне оснащення та електронні ресурси. Наші колеги приємно вражені умовами, створеними університетом для студентів і співробітників ХНМУ. А ми завжди раді спілкуванню з колегами!

МІСЦЕ СТУДЕНТСЬКИХ АКТИВНОСТЕЙ — УНІВЕРСИТЕТСЬКА БІБЛІОТЕКА

МОЛОДЬ ЗНАЄ...

Чорнобильський вогонь не згасає в душах наших співгромадян. **2 травня**, в одній із читальних зал Наукової бібліотеки ХНМУ за ініціати́ви сектору громадського виховання та волонтерства Студентського самоврядування ХНМУ, пройшов круглий стіл під назвою «Трагедія крізь віки», присвячений данині жертвам Чорнобильської трагедії. Розпочали захід хвилиною мовчання. Всього заслухали 7 доповідей, на такі теми як: медико-соціальні наслідки трагедії, роль кінематографа як дзеркального відображення події, специфіка туристичних маршрутів до Прип'яті, сучасний стан флори і фауни у зоні відчуження. Ця катастрофа має неосяжні наслідки для усього людства. Різноманітність думок, представлених у студентських презентаціях вкотре стверджує у думці, як важливо, щоб саме молоде покоління знало

і говорило про такі масштабні події нашої історії. Інформаційно-бібліотечною частиною заходу стала книжкова виставка «Стежками уранового шторму».

ПІДГОТОВКА АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ ДО КРОК-2

EMSA (European medical student association) та ASIMS Kharkov (Academic Society of International Medical Students) знов збирають своїх членів в нашій бібліотеці!

2 та 3 травня були проведені лекції для старших курсів англомовної форми навчання, спрямовані на розбір тестових завдань, які включені до програми Крок-2.

EMSA та ASIMS Kharkov постійно проводять в Науковій бібліотеці інтерактивні заняття для підготовки студентів до іспитів Крок, адже тут найкраща атмосфера для пізнання нового!

ДОРОГАМИ ПАМ'ЯТІ

8-9 травня в Україні і у всьому світу вшановують День пам'яті та примирення і День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні — висловлюють повагу борцям та воїнам, увічнюють пам'ять загиблих.

Загальноприйнятим у світі офіційним символом святкування є квітка червоного маку. В Україні використовується у власній стилізації, розробленій харківським дизайнером Сергієм Мішакінім. Гаслом обох пам'ятних днів є «1939-1945. Пам'ятаємо. Перемагаємо».

Вперше червоний мак згадано у вірші-реквіємі канадського військово-польового хірурга, учасника Першої світової війни підпол-

ковника Джона Мак-Крея (1872-1918) «*In Flanders Fields*» (*На полях Фландрії*). Найпоширенішою є думка про те, що Мак-Крей написав цей вірш 3 травня 1915 року, за день після перебування на відспівуванні та похованні свого друга, лейтенанта Алекса Гелмера, вбитого у Другій битві під

In Flanders fields the poppies blow
Between the crosses, row on row,
That mark our place; and in the sky
The larks, still bravely singing, fly
Scarce heard amid the guns below.
We are the Dead. Short days ago
We lived, felt dawn, saw sunset glow,
Loved and were loved, and now we lie
In Flanders fields.
Take up our quarrel with the foe:
To you from failing hands we throw
The torch; be yours to hold it high.
If ye break faith with us who die
We shall not sleep, though poppies grow
In Flanders fields.

Дж. Мак-Крей

Іпром. Сам твір став літературною пам'яткою, а квітка маку — уособленням кривавого сліду від кулі, символом пам'яті жертв військових та цивільних збройних конфліктів.

Марина Заговора

В полях фламандських квітне мак
Поміж хрестів — скорботний знак
По нас; а жайвір серед хмар
Нам шле свій спів — останній дар,
Ледь чутний тут крізь грім атак.
Бо ми, полегли в цих полях,
Ми, що кохали, нині — прах,
Жили — і прийняли удар
В полях фламандських.
Ідіть у бій, забувши страх,
Нам світоч випав з рук, відтак —
Вам підіймати цей тягар!
Якщо загасне віри жар —
Наш сон розвіється, як мак,
В полях фламандських...

Перекл. О. Самари

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПИ У КУЛЬТУРОЛОГІЧНОМУ ПОЛІ

Керівництво нашої держави вже давно взяло вектор на європейську інтеграцію. Цей процес дуже складний і тривалий. Але навіть за такий короткий час помітні перші вдалі кроки, котрі розкривають усі можливі європейські соціально-культурні надбання для українців. Ці програми, в першу чергу, покликані здійснювати продуктивний міжкультурний обмін у різних аспектах — освіта, природо-збереження, соціальні відносини, ІТ-технології тощо.

Активна проектна діяльність останніх років під егідою європейської інтеграції відрізняється тривалістю, кількістю країн-учасниць та масштабною фінансовою підтримкою. Таким прикладом стала програма «Креативна Європа». У своїй розгалуженій міждисциплінарній структурі вона має ще одну підпрограму «Культура». Мета — просування культурного й креативного секторів (театр, література та ін.), захист та підтримка європейської культурної спадщини та креативних індустрій, що дає можливість стимулювати їх зростання та розвиток.

Якщо казати про навчальні програми, що охоплюють міжнародний рівень системи вищої освіти, то на перший план виходять два таких проекта — «Еразмус +» та «Дії Марії Склодовської-Кюрі».

«Еразмус +» — проект обмінів студентів, викладачів та науковців країн-членів Євросоюзу, надає можливість навчатися, проходити стажування чи викладати в іншій країні. У Єврокомісії Erasmus назвали найуспішнішою освітньою програмою ЄС і важливим інструментом боротьби з молодіжним безробіттям.

Головною функцією проекту «Дії Марії Склодовської-Кюрі» (The Marie Skłodowska-Curie Actions) є підтримка розвитку кар'єри в академічних та неакадемічних секторах шляхом залучення перспективних дослідників в Європі. На перший план ставляться талант, формування навичок для довгострокової кар'єри, і може стати першим кроком для перспективних пропозицій з привабливими умовами праці і зайнятості.

В рамках прогресивної євроінтеграції та демонстрації соціально-культурної єдності України та країн Євросоюзу, ще 2003-го року було започатковано День Європи — кожна третя субота травня. Цього року — це **18 травня**.

Зазначимо, що Україна — це єдина держава не член ЄС, у якій на державному рівні відзначається День Європи. До цієї дати співробітники Наукової бібліотеки ХНМУ підготували книжкову виставку «Європейська підтримка», представлені публікації розкривають міст політико-соціального аспекту співпраці нашої країни та країн Європейського союзу.

Регіна Вороніна

ЛІТОПИСЕЦЬ ЕПОХИ

(170 років від дня народження Панаса Мирного)

«Уся моя слава — Україна, якби я їй добра хоч на макове зернятко приніс, це мені — і слава, я більшої не хочу...» написав у своєму щоденнику 16-річний юнак, майбутній видатний український письменник Панас Мирний. Літературний псевдонім Мирний пов'язують з містом Миргород Полтавської губернії, в якому **13 травня** 1849 року народився Панас Якович Рудченко (справжнє прізвище письменника). З юнацьких років він замислювався над призначенням людини і дійшов висновка, що це *«є життя, в повному розумінні цього слова, життя розумове, розумне, а все інше впливає з цього життя»*. Вважав за необхідне мати вищу освіту *«... для чесного служіння і кращого виконання обов'язку перед батьківщиною необхідно ґрунтовне знання, яке може бути видобуто тільки вищим чином»*.

На жаль, освіта майбутнього письменника обмежилася лише двома училищами. Матеріальне становище сім'ї не дозволило продовжити навчання в гімназії, а тим більше в університеті. У чотирнадцять років він розпочинає чиновницьку службу, перші вісім років якої проходять в невеличких містах Полтавщини, а потім в Полтаві. Державна служба, якій Панас Мирний віддав 57 років свого життя і зробив стрімку кар'єру від рядового чиновника до дійсного статського радника, не приносила бажаного задоволення. За родом своєї діяльності він постійно стикався з суворою дійсністю тогочасного суспільства, був безпосереднім свідком попрання честі, совісті, життя простої людини. Єдиною віддушиною стає захоплення літературною творчістю, якій і віддає весь вільний від основної роботи час. Починає цікавитись фольклором і згодом зібрані матеріали публікує його брат,

Іван Білик, у збірниках «Народные южнорусские сказки» та «Чумацкие народные песни». Випробує свої сили в деяких літературних жанрах, зокрема, в поезії.

Перші твори письменника (вірш «Україні» та оповідання «Лихий попутав») вийшли друком за кордоном, у львівському журналі «Правда». В Женеві з'являється повість «Лихі люди». А згодом Панасом Мирним в співаторстві з братом Іваном Біликом було створено перший в Україні соціально-психологічний роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні». Як говорив І. Франко *«роман з народного життя...змальовано майже столітню історію українського села»*, розкрито тогочасну дійсність в усіх її складностях і суперечностях». Вперше роман з'являється в Женеві. На той час твори письменника не можна було знайти в Україні через Емський указ 1876 року, який забороняв видання книжок українською мовою на території Російської імперії. Заслугою Мирного як літератора є правдиве відображення життя, глибоке відтворення соціальних процесів, які впливають на вчинки, становлення характеру персонажів: чиновників, селян, інтелігенції та ін. — представників різних верств населення, характерних для тогочасного українського життя.

За словами українського літературознавця і письменника Л. Ушкалова Панас Мирний *«... був одним з найбільш плідних українських письменників своєї доби...»*, написав за життя 718 оригінальних і перекладних поезій, 69 прозових творів, 9 п'єс, а чимала частина його літературної спадщини — в рукописах.

Визнання і слава, яких за життя письменник не прагнув, прийшли з роками. Нащадки, як того бажав

<https://www.ukrlib.com.ua/bio/printit.php?tid=1640>

Панас Мирний
(1849-1920)

Панас Якович, високо оцінили його літературну діяльність. У 1940 році було відкрито літературно-меморіальний музей Панаса Мирного в оселі, де він прожив останні 17 років і помер у 1920 році. Пізніше на подвір'ї музею споруджено пам'ятник.

Протягом минулого століття і до сьогодні твори Панаса Рудченка виходять в різних виданнях не тільки в Україні, але й за кордоном. Вони є в наявності на абонементі художньої літератури. Запрошуємо ознайомитись.

Валентина Серпухова

Панас Мирний (праворуч)
та Іван Білик. 1881 рік.

БИТВА З ВЛАСНОЮ ТІННЮ

(До 160-річчя від дня народження Артура Конан Дойла)

Сер Артур Ігнейшус Конан Дойл — виключна постать в літературі. Йому, як і доктору Франкенштейну, судилось до кінця життя боротися із власним породженням. Нічого цього не передвіщало **20 травня** 1859 року, день, коли в оселі єдинбурзького художника Чарльза Олтемонта Дойла народився майбутній Лицар Британської імперії.

Прийнято вважати, що покликання повинно бути єдиним на все життя. У випадку із Конан Дойлом це не спрацьовує: з власної волі здобувши медичної майстерності в Єдинбурзькому університеті, він круто повертає у бік літератури, мандруючи нею від жанру до жанру. Пробою пера для Дойла стала повість «Етюд у багряних тонах» (1887). В ній вперше з'являється «консультуючий» детектив з Бейкер-стріт на розповсюджене англійське прізвище Холмс та ірландське ім'я Шерлок. Прототипом же славетного сищика став доктор Джозеф Белл, колега Конан Дойла, що неодмінно вражав оточуючих спостережливістю та оригінальними умовиводами, дедуктивним підходом у роботі з пацієнтами.

Насправді успішною виявилась друга повість Дойла, «Знак чотирьох», яка побачила світ у 1890 році. Слідом за нею до письменника прийшла світова слава. Високі гонорари за оповідання з холмсіани дозволили йому відійти від лікарської практики і цілком зайнятися літературною творчістю. Ми зустрічаємось із Шерлоком Холмсом у чотирьох повістях та багатьох оповіданнях (усього 56), що увійшли до п'яти збірок. Сам же Дойл особливо виділяв дванадцять оповідань з цього циклу, хоч вважав себе, по-перш за все, письменником історичного жанру. У ньому було написано сім романів, навіяних англійським

се-редньовіччям, пригодницькі цикли про подвиги бригадира Жерара під час наполеонівських війн та публіцистичні твори з історії війн Британської імперії. І весь час роботи над ними обов'язком письменника було вигадкування нових і нових звітів про розслідування Холмса, бо інтелігентний та шляхетний сищик, справжній джентльмен криміналістики, полюбився майже усім. Король злочинного світу, професор Моріарті, з'явився, як рятівне зло, чия місія — позбавити письменника від обридлого персонажа. Історична схватка над прірвою Рейхенбахського водоспаду замислювалась Конан Дойлом як остання віха в житті Холмса, але численні шанувальники детектива виявилися не готовими розпрощатися із ним так скоро. І ось вже письменника штурмують тисячі листів з усього світу із вимогою «воскресити» улюбленця для нових пригод. Так містер Шерлок Холмс став двічі народженим, а його батько — позбаленим від покарання за вбивство (а карати публіка вміє немилосердно).

З 1887 по 1929 роки автором створено безліч творів у пригодницькому, історичному, фантастичному, публіцистичному та інших жанрах, але все, що виявилось по-справжньому затребуваним масовим читачем — це розслідування дивакуватого лондонського інтелектуала, який з'їв не одну собаку на дедуктивному методі, та його незмінного компаньйона, доктора Ватсона.

Усе своє літературне життя Дойл намагався утекти від всюдисущого героя, уникнути довічної ролі детективного оповідача. І ось вже на власному похороні письменника наздогнала телеграма, яка підвела підсумкову риску під багаторічною боротьбою: «Конан Дойл помер — хай живе Шерлок Холмс!».

Артур Ігнейшус Конан Дойл
(1859–1930)

Живий він і досі та навіть добре почувається. І якщо ви завітаєте до художнього абонементу, то зможете поспілкуватись із сищиком усіх часів віч на віч, позмагатися із ним в інтелектуальних іграх на сторінках видань з фонду Наукової бібліотеки: «Пригоди Шерлока Холмса», «Знак чотирьох. Записки о Шерлоке Холмсе», «Собака Баскервелей», «Пригоди Шерлока Холмса. Пістрява стрічка та інші історії» та ін. І хто знає, чи не зіграє для вас містер Холмс на скрипці свою улюблену баркаролу з «Казок Гофмана», а може, ще й поділиться секретами дедукції. Хто знає...

Ольга Озеркіна

«Доктор Ватсон і Шерлок Холмс»
Малюнок Сідні Педжета

ЗАПРОШУЄМО ОЗНАЙОМИТИСЬ З ВИСТАВКАМИ:

«Його перо любов'ю дихає...»

(220 років від дня народження О. С. Пушкіна,
російського поета, прозаїка, драматурга, казкаря) – з 6 червня

«Шляхами нескорених героїв»

(День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні) – з 22 червня

«Правовий гарант держави»

(до Дня Конституції України) – з 28 червня

Місце експозиції: Абонемент художньої літератури Наукової бібліотеки
(проспект Науки 4, корпус «Б»)

**«До 150-річчя від дня народження Миколи Сергійовича Бокаріуса, батька,
і 120-річчя від дня народження Миколи Миколайовича Бокаріуса, сина» –
квітень-червень**

«Надлишкова вага та ожиріння: наслідки» квітень-червень

«До 100-річчя з дня народження Малої Любові Трохимівни»

(«До ювілеїв видатних вчених ХНМУ») – 2019

Місце експозиції: Читальна зала наукової літератури Наукової бібліотеки
(проспект Науки 4, корпус «Б»)

Літос

*Вітаємо співробітників бібліотеки
З ювілеєм та днем народження
у травні!*

Гриневич Ольгу Ігорівну!

Вороніну Регіну!

Гасву Поліну!

Ляшенко Анну!

Федорченко Марину!

Контакти:

м. Харків,
пр. Науки, 4
тел. (057)7077209
моб. (097)9937709
e-mail: biblio-t@ukr.net

Редакційна колегія:

Киричок І.В. (головний редактор)
Русанова О.А. (відповідальний редактор)
Кустова К.М.
Гаєва Н.Д.
Вороніна Р.В.

